

5. všeliké obnosy, které čítají se v podíl povinný, a které připočítají se k čisté pozůstalosti (§§ 787—789 o. o. z.);

6. povinný podíl dědici nepominutelnému připadající;

7. obnosy v odst. 5. zmíněné a předem přijaté, jež nutno odpočísti od podílu povinného;

8. zbytek po tomto odpočítání zbývajících.

Výkaz podílu povinného sestavený dle těchto ustanovení schváliti musí soud jakožto úřad pozůstalostní po příp. jako úřad vrchnoporučenský.

Výkazy o dílu povinném podléhají kolku 50 kr. za arch.

Podloudnictví.

I. Pojem a roztržďení.

Trestní zákon důchodkový nevyměřuje pojem podloudnictví; § 9 stanoví pouze, že důchodkové přestupky třídí se ve tři druhy vzhledem ku vlastnostem a důležitosti následků a to: 1. v podloudnictví prosté, 2. těžké a 3. lehké přestupky důchodkové.

Podloudnictví jest těžkým přestupkem důchodkovým, který se vyskytuje při čtyřech kategoriích státních důchodků a sice při clech, státních monopolech, potravní dani a dani spotřební. Trestní právo důchodkové liší následující druhy podloudnictví:

1. Podloudnictví dokonané.

Dokonané podloudnictví záleží *a)* v nezákonném dovážení zboží do území celního: Skutková podstata tohoto způsobu dokonání podloudnictví naskytá se:

a) dováží-li se zboží beze splnění předepsaných podmínek z cizozemska do území celního;

β) jestliže zboží, které do území celního se dováží z cizozemska, před dokončením zákonného řízení z městiště, z úředního skladiště nebo z úřední závěry se odstraní, nebo

γ) jestliže nevycleně cizozemské zboží, které jinému úřadu poukázáno bylo, tomuto úřadu se nedodá, a v těch případech, kde to dovoleno není, upotřebeno nebo do obchodu dáno bylo, nebo

δ) dováží-li se předměty státního monopolu z krajů státního území, kde monopol zaveden není, do území, kde platí monopol, když zákonné podmínky splněny nebyly.

b) Dokonané podloudnictví záleží dále ve vývozu zboží nebo

c) v nezákonném průvozu zboží územím celním.

Řád celní a sazby celní obsahují zákonné podmínky, jimž podrobeno jest zboží při dovozu do území celního, při průvozu a vývozu z území toho, a každé opominutí ve splnění těchto podmínek označuje se jako dokonané podloudnictví, pokud prohlášen není výslovně zákonem dotýčný skutek za pokus podloudnictví nebo lehký přestupek důchodkový.

Dokonané podloudnictví záleží konečně

d) v nezákonném dopravování předmětů dani podlehajících do uzavřených míst, z nichž zapraviti jest potravní daň, přírážku nebo jinakou dávku potravní při dojití předmětů těch do zmíněných míst. § 189 vypočítává pod č. 1—5 jednotlivé skutky, jimiž tento druh podloudnictví spáchán bývá.

2. Pokusu podloudnictví dopouští se

a) kdo se pokusí o nezákonný dovoz zboží do území celního, zvláště

α) jestliže zboží z cizozemska bez předepsaného k tomu dovolení

β) nebo jestliže v těch případech, kde celní úřad není přímo zřízen na čáře celní, zboží přes čáru celní dopravené nebo průvozní zboží propuštěné po skončení celního řízení předepsaného pro výstup zboží průvozního uschová v prostoru mezi úřadem celním a celní čarou nezákonným způsobem, neb odstraní-li je z celní dráhy;

γ) jestliže nevycleněmu zboží cizozemskému dá směr odporující ustanovení ohledně ohlášeného a na celní poukázce vytištěného místa, nebo složí-li je při dopravě nebo po dojití do místa určení nezákonným způsobem mimo úřední skladiště;

δ) opomene-li během předepsané lhůty udati a do úředního schování dopravit předměty státního monopolu z lodí zakotvivších v přístavu nebo příšlých z cizozemska do pohraničných vod a sice v případech předpisy zvláště stanovených, nebo

ε) jestliže zboží dopravené s moře nebo z cizozemska do přímořských přístavů nebo pohraničných vod před úředním vyřízením se břehu nebo místa skladního odvezl v zapovězený čas, nebo bez přivolení úřadu celního nebo proti předpisu; konečně

ζ) jestliže lodi vezoucí zboží veploujou do přístavů přímořských celního území, kteréž uzavřeny jsou styku celnímu vůbec, nebo veploujou-li lodi vezoucí předměty státního monopolu do přístavů, kteréž uzavřeny jsou dovozu těchto předmětů.

δ) Pokus podloudnictví záleží dále v přestoupení některých zákazů platných pro pobřeží přímořské nebo jiné přímořské vody (§§ 192 a 193).

c) Pokusu nezákonného vyvážení zboží dopouští se zvláště:

a) kdo předměty vyvážené z území celního do přístavu ležícího uvnitř celní čáry nebo na břeh pohraničných vod, které kromě toho podlehají vývoznímu clu nebo zakazu vývoznímu, dopraví proti stávajícím zákonným předpisům na loď nebo

β) jestliže kdo zboží podlehlující vývoznímu clu nebo zakazu vývoznímu při nějaké zásilce přihlášené ku průvozu územím celním nebo ku vývozu z území celního pod úřední závěrou poukázané přiloží ku balíkům nebo schránkám pod úředním zapečetěním se nalézajícím, nebo je na místě zboží v celním území složeného podstrčí (§ 194);

d) pokusem protizákonného dovážení zboží do území z celního svazku vyňatého a konečně

e) pokusem nezákonného dopravování předmětů dani podlehajících do uzavřených míst, zvláště jsou-li dováženy předměty podrobené dani potravní, přírážce nebo jiné dávce spotřební při dovozu na místa, která prohlášena byla za uzavřená ku vybírání daní, do některého z těchto míst nebo poblíže nich cestou, jejíž použití zakázáno jest buďto bezvýminěčně nebo jen pokud se týče určitého množství nebo jistého času, nebo prováděny jsou některým ze zmíněných míst bez ohledu na předepsané podmínky.

3. Podloudnictví opovážlivé.

Podloudnictví toto spojeno jest přitěžujícími okolnostmi zvláště povážlivými. Druhy jeho jsou:

a) Podloudnictví opětované, o němž mluvíme, dopustí-li se kdo opětně podloudnictví, kdo již vůbec dvakráte byl proň trestán, nebo pro opovážlivé podloudnictví jednou nebo pro podloudnictví jednou a nadto ještě pro těžké přestupky důchodkové dvakráte byl potrestán; anebo jest-

liže někdo, jemuž aspoň troje, třeba nepotrestané případy spáchaného podloudnictví dokázány byly, provozuje podloudnictví jako obchod, z něhož těží pro sebe nebo svou rodinu úplná nebo částečně výdělek (§§ 222);

b) Podloudnictví se zbraní v ruce t. j. dopustí-li se kdo podloudnictví nebo pokusu jeho jsa zbraní opatřen a to buď sám, nebo za spolupůsobení nějaké druhé osoby ozbrojené nebo neozbrojené (§ 224);

c) Podloudnictví srocením spáchané.

d) Podloudnictví násilím spáchané ať ve stadiu pokusu nebo dokonané, jestliže kdo při dopadení kladl odpor nebo hrozbami nebo jiným způsobem snaží se od zadržení odstrašiti nebo kdo násilným přepadnutím nebo rychlostí tažných nebo nákladních zvířat překonal úřední orgány nebo se o to pokusil, anebo jakkoli vyzván byl tiše se chovati, ve svém podniku pokračoval a dokončil jej nebo se pokusil dokonati pomocí násilného útoku nebo pomocí rychlého spřežení nákladních nebo tažných zvířat.

e) Podloudnictví podplacením spáchané.

f) Pojištěné podloudnictví (§ 233).

g) Podloudnictví pomocí nepravých, padělaných nebo podvržených listin spáchané (§ 236).

h) Podloudnictví spáchané porušením úřední závěry.

i) Podloudnictví cizím majetkem.

II. Tresty.

1. Pokus podloudnictví a dokonané podloudnictví.

a) Je-li podloudnictvím přestoupen bezvýminečný zákaz dovozu platící pro styk mezi tuzemskem a cizinou nebo mezi celním územím a vyňatým územím celním, obnáší trest jednoduchý až čtverásobný obnos hodnoty předmětu;

b) byl-li překročen podloudnictvím zákaz průvozu nebo vývozu vydaný pro zmíněný obchodní styk, má býti vyměřen trest mezi poloviční a dvojnásobnou cenou předmětu;

c) ve všech ostatních případech trestati se má podloudnictví patero- až desateronásobným obnosem dávek, o které při tom přijde.

d) Jsou-li tu závažné polehčující okolnosti, které nejsou vyváženy jinými přitěžujícími okolnostmi, může býti trest zmírněn až na dvojnásobný obnos zmíněných dávek.

e) Při opěťování podloudnictví může býti trest zvýšen až do patnácteronásobného obnosu zmíněných dávek, byl-li vinník pro podloudnictví již trestán (§ 204).

f) Podle ceny předmětu vyměřiti jest trest při podloudnictví, bylo-li spáchané na cenných předmětech uvedených v cís. nařízení ze dne 18. ledna 1852 č. 21 ř. z. a v nař. min. fin. ze dne 2. března 1879 č. 32 ř. z. Při tom užití jest dle cit. cís. nařízení zásad §§ 49, 50, 53, 54 a 208 trest. zák. důchod. Toto nařízení odnáší se dle nařízení min. fin. ze dne 31. května 1883 č. 89 ř. z. k těmto číslům celní sazby ze dne 25. května 1882: zboží bavlněné, nejjemnější tyl, zboží s nitěmi kovovými (p. s. 132); bavlněné tkané zboží vyšívané, krajky (p. s. 133); zboží vlněné, šály a příze podobné, krajky, vyšívané zboží, tkané, zboží s nitěmi kovovými (t. p. s. 161); zboží hedvábné: krajky, zboží hedvábné vyšívané nebo s nitěmi kovovými (p. s. 168); zboží úplně hedvábné (p. s. 169); zboží polohedvábné (p. s. 170); umělé květiny atd., ozdobná pera atd. (p. s. 171); části umělých květin (p. s. 172); pánské klobouky z hedvábí a látky

na obleky jakéhokoli druhu (p. s. 173); pánské klobouky plstěné (p. s. 174), klobouky zvlášť nevyjmenované, ozdobené (p. s. 175 a, b, c); zboží, oděvy, prádlo, šperky zvlášť nevyjmenované, jichž hlavní část záleží ve zboží uvedeném v pol. s. 132, 133, 161, 168, 169 a 170 (p. s. 176); velejemné krátké zboží (p. s. 307 a 308); jemné krátké zboží (p. s. 309, 310 a 311 lit. a).

g) Tresty vedlejší jsou:

a) propadnutí pomůcek, které hodí se zvlášť nebo zhotoveny byly ku spáchání, podporování nebo ukrytí podloudnictví, zbraní a jiných nástrojů, kterými provedeno bylo násilí neb odpor (§§ 209 a 210);

β) zájem dopravních prostředků (§ 211);

γ) ztráta živnosti;

δ) ztráta oprávnění ku prodeji předmětů monopolních (§ 212);

ε) ztráta práva k obchodu podomním;

ζ) ztráta zvláštních obchodních oprávnění;

θ) vyhostění z pohraničního okresu (§§ 212—216).

2. Podloudnictví opovážlivé.

a) Podloudnictví se zbraní v ruce spáchané trestá se vězením od 3 dnů do 1 měsíce, při zvláštní kvalifikaci (§ 225 a—c) tuhým vězením od 1—3 měsíců.

b) Při podloudnictví sročením spáchaném konkurují jednotlivé případy se zločinem pozdvižení, vzbouření a přečinem shluknutí (§§ 68, 73 a 279 tr. z.).

c) Bylo-li toto podloudnictví spácháno odporem aneb násilím, potrestají se návodci prostým nebo tuhým vězením od 3—6 měsíců;

d) původci, a ti, kdož potrestáni byli již pro opovážlivé podloudnictví, a ti, ve příčině kterých jsou tu okolnosti zvlášť přitěžující, potrestati se mají tuhým vězením až do jednoho roku;

e) jiné členy roty, a při jiných nebezpečných sroceních každou osobu sročení se zúčastnivší stihne vězení od 1 do 3 měsíců, kdežto každý návodce a každý původce a pachatel, který opatřen byl zbraněmi nebo jinými nástroji vhodnými k násilí, potrestán budiž tuhým vězením od 3 do 6 měsíců (§ 228).

f) V případech méně nebezpečných nastupuje pro každou ze sročených osob trest od 3 dnů do 1 měsíce vězení, pro každého návodce a původce od 1—3 měsíců (§ 229).

g) Pro opovážlivé podloudnictví platí ještě tato zstřednění trestu:

a) obchodníci odsouzení pro opovážlivé podloudnictví mohou býti odsouzeni ku ztrátě práva živnostenského (§ 69, 242).

β) Obchodní sluhové, obchodní zřízenci nebo pomocníci živnostenští povozníků mohou býti prohlášeni za nezpůsobilé ku dosažení živnosti obchodní, kramářské, podomní, nebo povoznické, byli-li odsouzeni pro opovážlivé podloudnictví. Pomocníci živnostenští jiných živnostníků mohou býti prohlášeni za nezpůsobilé ku nabytí práva samostatné živnosti, při které jsou zaměstnáni, jestliže předměty spáchaného podloudnictví patří mezi věci, jichž výrobou, přípravou nebo zpracováním se zanáší zmíněná živnost.

γ) Vedlejšími tresty jsou: vyhostění z pohraničního okresu, vypovězení cizinců a dání pod dozor policejní (§§ 247, 248, 249).

3. Trest podloudnictví násilím nebo podplacením spáchaného jest prosté nebo tuhé vězení od 8 dní do 6 měsíců.

4. Při pojištěném podloudnictví potrestati jest pojišťovatele tuhým vězením od 1 od 3, při zvláštní kvalifikaci (§ 234 a, b) od 3 do 6 měsíců.

5. Podloudnictví pomocí padělaných listin a pod. spáchané trestá se v případech, ve kterých nemá průchod všeobecný zákon trestní, prostým nebo tuhým vězením od 8 dnův do 3 měsíců, za zvláště těžkých okolností může trest tento zvýšen býti až do 6 měsíců (§§ 236, 237).

6. Podloudnictví spáchané porušením úřední závěry: Kdo spáchá nebo zakryje podloudnictví tím, že poruší úřední závěru danou na nějaké zboží, zařízení živnostenské, na nějaký dopravní prostředek nebo na jakoukoli schránku, nebo závěru tu sejme nebo přesune, potrestán býti má prostým nebo tuhým vězením od 8 dní do 3 měsíců a za zvláště těžkých okolností až do 6 měsíců.

7. Podloudnictví cizím vlastnictvím má se trestati prostým nebo tuhým vězením od 8 dní do 3 měsíců.

Podloudnictví válečné (Kontrebanda).

I. Pojem.

Slovo „Kontrebanda“ má svůj původ ve středověkém »contra banum« t. j. proti zákazu. Činí se rozdíl mezi podloudnictvím (kontrabandou) obchodním a válečným; ono jest povahy spíše místní a jest s jedné strany upraveno řádem celním a monopolním, s druhé strany podrobeno jest trestům důchodkového práva trestního. (Viz čl. Podloudnictví.)

Válečné podloudnictví jest předmětem práva mezinárodního. Kontrebandou válečnou rozumí se určitý souhrn předmětů, které určeny jsou k operacím válečným a dováženy jsou válčícímu státu, takže druhá válčící strana oprávněna jest dle zásad mezinárodního práva ku jich zajištění. V první řadě zakázáno jest státům neutrálním, aby podniky válčících stran ani přímo ani nepřímo nepodporovaly. Bylo by hrubým porušením práva mezinárodního, kdyby neutrální stát dovážel válečnou kontrebandu některé z válčících stran, neboť v tom vězí porušení neutrality, neoprávněné a bezprávné nadržování jedné z válčících stran, zřejmé provinění se proti povinností neutrality (viz čl. Neutralita). Jinak ovšem sluší posuzovati otázku tuto, dopravují-li předměty takové příslušníci některého neutrálního státu bez jeho spolupůsobení; neutrální stát nemůže být k tomu přinucen, aby zapověděl svým příslušníkům obchod válečnou kontrebandou, nebo jim tresty vyhrožoval. Neutrální stát vyhoví úplně své mezinárodní povinnosti tím, že varuje jednak své příslušníky před škodlivými následky obchodování válečnou kontrebandou a že jednak nebéře jich v ochranu, když by jako vůdcové kontrebandy stranou válčící byli napadeni po příp. zadržení a jich náklad konfiskován. Leč stát neporušuje neutrality ani tehdy, když dovolí oběma válčícím stranám, aby na jeho území opatřovaly si předměty k válečné potřebě a dopravovaly je po svých vlastních lodích, na svůj náklad, účet a nebezpečí. Z toho všeho plyne, že obchodem válečné kontrebandy uvnitř neutrálního státu potud se neutralita neporuší pokud obchod ten podporován není ani přímým ani nepřímým účastenstvím neutrálního státu za tím účelem, aby dostalo se výhod jedné válčící straně a druhá aby tím byla poškozena.